

Erdélyi Híradó

Szombaton, $\frac{3}{26}$ (Mártzius' 26-dikán) 1831

Nagybritannia—Frantziaország—Austrai—Lengyelország—Eladóház
Néti. Társalkodó 13-dik Szám

AUSTRIA' KORONAÖRÖKÖSE

É S

Megkoronáztatott Magyar Király

FERDINAND Ö-FELSÉGE'

Menyegzői Innepe

Austriai. Erit. In Orbe. Ultima

A' mi Sasunk egykor felhők közü kényre lebegve,
(Hajdan égi lakos, 's Jupiter fegyvernek; most már
Austria' Czimere ö) menyegzőt szerzeni készült,
'S több, Európa' magas Köszirteiről letekinté:
Villám-gyors, 's éles szeme megjegyzette Turinnak
Kőfalait; hol zászlót a' szeretetnek emelne,
'S Ámor'karjai közt Magyaroknak hozna Királynét.
Isten végezet ez! hogy Ferdinándnak ohajtott
Hölgye, 's Olasz földnek szeretett szép ritka virága
Austria' Kertjeiben Neme' ritka díszére kinyíljon.
Mennyei szép Tünemény! melyen sok népek örül-
'S tartós Életieért esdekleni fognak az Éghez! (nek,

NAGYBRITANNIA

Az Alsóházban, mártz. 1-ső napján,
sok Pair-t és más előkelő szeméjjekeket vet-
tek-észre az idegen-galeriban: a' Házban
magában sem volt elég hely, mivel' sok
helyet már reggel elfoglaltak. A' pitvar-
ban várakozott sok idegen reggel 9 órá-
tól-fogva, az ülés kinyitásáig, délután 5
óraig. Három-anynál több ember gyűlt
össze; mint be lehetett volna bősátpi.

-- Midőn Russel John Lordot az Előkü-
lő (Beszélő, Orator) felszólította, az e-
gész Kamara felkiáltott "halljuk, halljuk!"
Russel John Lord, mindjárt beszéde' kez-
detén kinyilatkoztatta, hogy a' Reform'
rendszabásai, melyeken ő most ki fog
bótsátkozni, nem őtölle, hanem az or-
száglószéktől származtak; kiknek a' ne-
vekben áll a most ő elő (halljak!). Egy
jól meggondolt rendszabása ez a' Kabi-
nétnak, mely azon tökéletesen megegy-
ezett, hogy a' Háznak nyilván adja-
elő, hogy ígérte beteljesítse, melyet a'
Ministerek Monárchájoknak, a' Parle-
mentnek és az országnak adtak volt. Több
beszédét elhagyván, el kezdett ő beszé-
dével kiindulni a' Köz-Képviselőt' kezdet-
eredeti állapotján a' Parlamentben, 's úgy
jött azon különös jelenetre, hogy a' jelen-
időben, sokszor egy magános föld-domb,
egy darab kőkerítés, egy park (mester-
séges sétáló-bely) minden ház nélkül,
Képviselőt küldenek az alsó Parlament-
be; mikor ellenben, nagy gazdag, mes-
terségek által virágzó városok egy hely-
tartóval-se bírnak a' Parlamentben. Ép-
pen olyan különös a' választás' módja,
nyilvános megvesztegetés által. Birtok-
(jus) és okosság a' reformálás mellett
fognának, 's a' politika és a' szükség-
szintugy fel-szóval kívánják azt (halljuk,

'halljuk, halljuk!'). A' Minis-terek azomban értették, hogy egy diribdarab rendszabás semmi hasznot nem szül, és a' királyszéknek semmi állhatatosságot, a' Parlamentnek semmi erőt, a' kereskedésnek semmi megnyugtatót nem szerezhet (szörnyű helybe-hagyás). De lássuk, több bevezetés nélkül, egyenesen a' javallat' feltételeit.

Egy feltétel az, hogy a' ki 10 fontosztendei taxát fizet a' birtokától, vagy árendájától; Választó legyen. Sok helyeket megfosztván választói jussoktól, sok helyek fognak üressen maradni; különben a' tagok' száma kiálhatatlan sok volna (helybe-hagyás, halljuk! nevetés az oppositio' részéről); ha a' reformálás be-áll, nem is lesznek azután olyanok, a' kik csak módiból voltak parlament-tagok (óh! és helybe-hagyás), kik külső országokon éltek, és ekkorig soha-se voltak a' Házban. Mások, 3 esztendeig se látták a' Parlamentet; vagy az ülés végén esküttek-be. — Egy része a' Hivataloknak tehát üressen marad; a' többi pedig felosztódik 7 nagy városra, melyek mindegyike 2 Képviselőt küld; valamint más 20 városra, melyek egy-egy Követet választanak. Az első ezek: Manchester, Birmingham, Leeds, Greenwich, Wolverhampton, Sheffield és Sunderland. A' 20 város ez: Brighthon, Blackburn, Wolverhampton, Macclesfield, South, Shields, Westoc, Warrington, Huddersfield, Halifax, Gateshead, Whitehaven, Kendal, Bolton, Stockport, Dudley, Tynemouth (és North Shields), Cheltenham, Bradford, Frome, Wakefield és Kidderminster. Szándékoznak Londonnak is még 3 más Képviselőt rendelni; 's a' városnak azt a' részét, melynek nints Képviselője, Kerületekre osztatni; melyeknek mindegyike 2 Követet küld. A' nagy Vármegyéknek is több Követet kell

engedni, még-pedig 27-nek 2-vel többet mint eddig volt. Wight-sziget is egyet fog ezután küldeni.

Hogy a' választás' edligi szörnyű költségét (halljuk, halljuk!) elkerülhessük; a' Választók' neveit tudhassuk 'sat., mind fel kellene azokat jegyezni (helyes), az Egyházmegye Tisztviselői, írogassák-fel azokat. Dec. 1-sőjén, minden esztendőben ki kellene ezt adni. Tsupán-tsak azon egyre kell osztán ügyelni, hogy az identitás kiszüljön; ugyanaz a' Választó másutt ne legyen; és — szózatolt-é már vagy nem (helyes). Több szózatoló-helylyet kell rendelni, hogy az egész Választás 2 nap' végbe-menjen; 's azon egy helyen is többfelé szózatoltatni.

Elő-számlálta most Russel Lord a' Helységek' nevét, mellyektől szándékoznak elvenni a' választójust; és a' mellyek közt többek vannak (60), a' hol nints 2000 lakos: ellenben némelyek, ezután tsak egy tagot küldenek a' Parlamentbe (47). A' mi Wales-t illeti; ez 11 Követtel fog szaporodni. — Shotlandban még rosszabb a' képviselet. Több Vármegyéknek kell itt egybekötöni, 's ezek is tsak 1 Képviselőt adnak: valamint a' megmaradt 22 Vármegye is tsak 1-et-1-et. Egyéberánt, mint Anglia. — Irlandban úgy maradhat, a' mint az 1800-ban eligazított; tsak-hogy a' 10 fontos taxások szózatolnának: azokivül, Belfast, Limerick és Waterford, egy Képviselővel szaporodjon. — Ezek szerént, az egész rendszabás tehát, a' tagok' számára-nézve, ezt a' következt állítaná elő az Alsóházban: "Állott ez a' Ház ekkorig 653 tagból. Ajánlja, pedig ennek kevesebbítését 168-al; úgy hogy még, 490 tag maradjon. Ellenben, jönének hozzá: 5 újj tag Shotlandért, 1 Walesért, 8 Londonért, 54 nagy városokért, 55 az angl. Grófságokért; együtt 106 újj tag: mely a' fean-ementett 490-

nel, 596-ot tenne; úgyhogy tehát 62 taggal űne kevesebb a' Parlementben, mint-sem eddig. — Berekesztette a' Lord beszédét ezzel: "Ha a' Ház ezen rendszabásokat helybe-haggya; azzal, megmutatta a' világnak, hogy az, olyan emberekböl áll, kik kézen-fogva mennek a' néppel, és, valamint ez, csak a' Haza' boldogságát és nyűgodalmát tzelőzták (halljuk, halljuk! és nagy helybehagyás).

Galignani's Messenger tudósításokat hoz Londonböl mártz. 1-ső napjáig. Ezen a' napon, este, megtenné Russel Lord a' ministeri javallatot a' Parlement-reformálásra, melyet Cavendish Úr támogatna. Úgy gondolták, hogy ezen fontos tárgyon, melyben a' Ministerium számba-vehető Ellenkezéssel, kétszeres értelemben fog viaskodni, a' vetekedések sok napokig fognak tartani. A' Star szerint, ha a' Ministerek nem nyernek jó-forma többséget javallottjokhoz, a' Parlement, azonnal fel fogna bontatni. A' Standard ellenben azt állítja, hogy a' Király, bizonyoson a' Parlement' felbomlása ellen nyilatkoztatta-ki magát; mely esetben tehát, a' Kormányozásban kellene változásnak esni. Minden-ki a' legfeszesebb várakozásban voltak ezen ügybaj' kimenetele eránt, és az Alsóházhoz-menetel minden zezzugja dűgva völt már korán-reggel az újság-kivánók' sokaságával. — A' Courier' beszéde szerint, febr. 28-dikán, egy fontos Protokollt írtak-alá a' belga ügyekbajok-felöl.

FRANTZIAORSZÁG

Az idegen-legio' felállítását rendelő, 3. tzikkejböl álló törvény' bevétele alkalmával, Montalembert Gróf világosítást kíván áról, — mit akarnak Algierrel, melyet a' frantzia országglószék, bihető, addig fog megtartani, valamíg az Anglusok Máltát bíráják. Ez a' Gróf olyan fontosnak tartja Algiernek bíráását Fran-

tziaország haszonérdeklésére, hogy az a' Minister, a' ki ezen hely oda-hagyását illető parantsolatot alá-írná, ő-előtte megérdemlené, hogy mint haza-áruló vétke-s, ezen Kamara' korlátja elébe állítatna. Ere a' Hadminister (Soult Marsal), így felelt általtjában: "Számot lehet tartani reá, hogy az országglószék mindent elkövet, valamivel Frantziaország' betsűlete és méltósága eránt tartozik.

Febr. 19-dikei Ordonnance által, a' frantzia hadsereg' lovassága ilyen rendbe szedődik: A' lovasság áll 50 regimentböl, így felosztva: 12 reg. tartogatott lovasság, kik között 2 Karabéjos, 10 vasas; 18 linea lovas-reg., melyeknek 12-je dragonos és 6 Uhlanus: 20 könnyű lovas, melyeknek 14-e vadász és 6-a Hűszár. Minden lovas reg. áll 6 escadronböl. — Hadi lábön, ezen 50 reg. száma ez: 12 tartogatott lovas reg. Tisztei 780, közember 12,972; tiszt-lovak 1856, köz-legényeké 11,443; 18 linea lovasság-reg. Tisztek: 1170, köz-leg. 20,538; tiszt-lovak: 2754, a' katonáké: 17,802; 20 könnyű lovas-reg. Tisztek 1500; közleg: 24,020; tiszt-lovak 5060; köz-lovak: 20,980. — Az 50 reg. száma = Tiszt: 5259; köz-leg. 57,550; tisztlovak 7650; köz-lovak: 49,950.

Az Alsókamarában, febr. 26-dikán, a' kőrőírások alkalmával, sürgetős kérést nyűjtott-be Noailles Úr az országglószéknek, a' köz- és magánosok' tulajdona, nevezetesen az emlék és hitvallás' jeleinek védelmezése eránt. A' párisi szerentsétlen irtóztatóság' példája, melyet a' Katholika Egyház, a' Kereszténység' szent jelei ellen büntetetlen követtek-el, talált már követőket a' Departementben. Az-előttevaló nap', a' lilomok' letörlésének színe alatt, megtámodásához készültek a' versaillesi szép Kápolnának. — Az istentisztelet' Ministere, Barthe Úr. jart vallja,

hogy a' katholika Egyház' üldöztetése eránt formált töprenkedés (tünődés), ok nélkülvaló. Az országglószék, minden hitvallási vélekedést, és a' katholika hitvallás'-jeleit is, egyformán védelmezi. Az országglószék' minden Agenseinek megvan parasztolva, hogy mindennek elheztartsák magokat. Hanem, az országglószék is megkívánja azoktól, kik az ő' védelmére számot tartanak, hogy vétkei ingerlések által, ne adjanak okot és színt oly' számközlésre méltó kiteszásokra. Fájdalmas, hogy azon védelemért, a' mellyel az országglószék az Egyház' és béke' szolgálhoz viseltetni tartozik és viseltetik, ingerlések (kihívások, provokációk) következtek. — Salvete Úr azt állítja, — a' rendtelenségek egy igen kiterjedt complotte' gyümöltsei voltak. Febr. 13-dikán, egy ellen-lazzadási mozgások voltak Avignonban, a' templomok' s klastromok' harangjaival akartak árajtadni. Szerentsére, még is elég idejében üdósítottak a' Felsőbségek eránta, a' szerentséltenség' elkerülésére. A' lázzadásra V-dik Henrik' Hirdetménye és az országnak minden patriotai' meggyilkoltatása következett volna. — Ugyanílyen zenebona volt munkában Orange-ban: nem lehet annak némely Helységekben egészen eleit-venni; és a' Vaucluse Départementben, még életébe is került egynehány embernek. — Mindezek, bizonyosságai annak, hogy a' St. Germain l'Auxerrois-i próbatételnek nagy elágadzásai voltak. Nem lehet az országglószéknek elég keménynek lenni efféle próbatételek elosztására. — Noailles Úr azt óhajtja, hogy az országglószék mondja ki akaratját, és a' szent tárgyak' megfertéztetését és tsonkításait, vétkeknek nyilatkoztassa ki. Barthe Úr azt feleli: az országglószék nem úgy nézi azokat mint vétkeket, hanem mint bünt. — Isambert Úr

a' Chatel Abbás' új frantzia-katholika istentiszteletének (a' frantzia nyelven tartottak) a' katholikum templomnak egy részét kéri. Dupin Úr, protestál az ellen, kit Barthe Úr is védelmez.

Egy kérésben minden rangú Tisztek azt kívánják, hogy őket azon rangba és Vitézrendbe tegyék vissza, a' mellyekbe őket a' Tsászár a' 100 nap alatt tette volt. Lamarque Gen., fog mellette. A' Kamarára azt végzi, hogy a' finantz-ministeriumhoz küldődjön.

Az Alsókamara' mártz. 5-dikei ülésében, volt a' többek közt Bordeauxból egy Barharire nevű Úr, ki az ő' neve' két első szótagjának megakarván felelni, azt kívánta, hogy a' Püspökök, Érsekek és Kardiálak, apátza-klastromok és a' fülbegyónás töröltessenek-el, és istentisztelet után, zárattassanak-be a' templomok! A' Kamarára a' napi-rendre szózatol. — Ez az utolsó sor azt teszi, hogy amaz ostoba javallatot megvén a' Kamara.

Meg van mutatva, ugyanaz a' setétben bújáló, de munkája által mindenütt látható titkos hatalom, mely már esztendő-költa olyan munkáson dolgozott minden törvényes rend' selforgatására az egész Európában, a' dolgok kedvetlen állásának, Párisban is szerzője volt, a' hol annak igazi tanyája van. Az alatt míg az országglószék és a' két Kamara azon iparkodik, hogy a' törvényt kiszolgáltassa; össze-dúlja a' titkos hatalom a' mezőt, mellyen a' törvényeknek dolgozniuk kellene; a' munkás hatalom az ő' kezeiben van: saját Kamarája és hadserege van neki. Az utolsó formálódik a' minden nap' nevedő dologtalan kézi-munkások' és napszámosok' rajából, a' Frantziaországban minden időben oly' felelmes emberklassisból, kik ott Forçats libérés (kibotsátott evező rabok) név alatt esméretesek; végre, Tanulókból.

AUSTRIA

Béts, mártz. 11. — A' Gazette di Venezia, mártz. 7-dikéről, jelenti: "Minekutánna a' ts. k. Hadmarsalhelytartó Bentheim Hg. vezérlése alatt a' Pó-nál össze-húzott hadsereg, tegnap' 4 órakerreggel ezen a' folyóvízen általment, Ferrarának foljtatta az útját, és minden elemállás nélkül bement oda. — Azon nyomon felállítatott egy ideigvaló országlozók a' város és tartomány' részére az ő Szentsége' nevében, és botsáttatott ki egy Hirdetmény, mely itt következik: "Frimont Báro ŐExcja, Antrodoccoi Hg. Lovas Gen. és a' ts. k. katonaság' Fővezére Olaszországban, megparantsolta ő ts. k. Hgségének Bentheim HMH. tartónak, hogy Ferrarát; az austriai udvart egyvesség szerént illető várvédi bírtoknal- (jusoál-) fogva, foglalja-el egy hadsereggel. A' Fővezér ŐExcja. azt rendelte továbbá, várván Ő-Szentségének XVI-dik Gergely Pápanak egy Képviseleje' megérkezését, a' már Ferrara Prolegatussának kineveztetett Monsignor! A cquin i szeméjében, hogy egy pápai Igazgatóság álljon-fel, mely minden orszaglóhatalommal bírjon egy tsmóban, minthogy a' fent mondott elfoglalásnál fogva, minden, az utolsó febr. 7-dikeolta megtett Felsőbbségek egyszeribe széjel oszlattassanak, és minden Tisztviselők és hivatalba állítottak elbotsáttassanak; valamint, az ezen Tisztiségektől, Tisztviselőktől 's ezeknek Agenseitől kiment eredet-íráások, semmiknek és semmi erejűeknek nézessenek. Ennél-fogva 'sat. — elég az hogy az itt említett Regentia felállítatott ezekből Baratelli, Crespi és Trotti Urakból.

Mantuai tudósítások szerént, a' modenai Hgségbe is bementek a' ts. k. seregek, és elfoglalták már Concordiát és Novit. Ő-kir. Magassága, elútazott Mantu-

ából mártz. 7-dikén reggel, Benedettoha.

Béts, mártz. 12. — A' tudvalévő olaszországi történetektől, és a' minden törvényrendet felzavaró ellenséges törekedések által saját jussaikkal-élességekben megbántva akadályoztatott Regensek segedelemlé-kérésekre méjjen megindúlva, mindjárt által-látta ŐFge a' Tsászár annak szükségessé voltát, hogy a' tsendesség' helyreállítására, az austriai Monarchia' tartományaiival sokféle és szoros egybekötetésben álló országokban, a' legnagyobb munkássággal kelljen segíteni. — E szerént, azt végezte ŐFge, hogy Olaszországban tartózkodó hadi erejének egy részét, a' tsendesség' visszaállítására fordíttassa, legközelebb Modenában, Ferraraban és Parmaban. A' Monarcha' világszerente esmért hajlandóságánál, nem szükség' bizonyítás, hogy ez a' szükség-kivánta meghatározás, — minden jól-szerzett jussok' fenntartása, a' Fejedelmek' törvényes tekintetiek' megerősítése, Olaszország nemzeteinek jól felvett haszonérdeklése, mindenek felett pedig, az Ő egyenes gondja alá bízott tartományok' jólléte és bátorsága, egyedül-tsak oda tétel, és hogy ezen végtárgy' elérésével, e' most tett rendszabások is, az ő kirekesztő elrendeltetéseknek vége lessz.

* A' tsászari parantsolatnál-fogva végre hajtott első hadi-fordulásokról szőlő hivatali tudósítások, ezek: — Mártz. 5-dikén, délutáni 1 óraker, a' modenai hertzegi katonaságból; és a' ts. k. Hadmarsalhelytartó Geppert Báro' egynehány austriai Vadász- és Húsárokából álló előgárdája a' modenai támodókra bukkant, kik Novinál az országútat elásták és töléseket hánytak. Ezt a' sok százból álló felkelt rakást, erős puskázó-tsata után, kivérték állásából, mely Noviba futott, 's ott, a' házakba vette magát, és a' benyomult katonaságot puskalövegekkel fo-

gadtak. — Szükségtelen vérontás' elkerülése' kedvéért; hirteleni jó-következés-végett, ágyúkhöz foljamodtak némely több számúak elfoglalt házak ellen. Már most fere-tették az ellent-állást, 's a katonaság elfoglalta Novit. A' felkelők részéről elfogtak 64-et; de ezekből elbótsátottak 25-öt, kiket erővel hajtottak a' szolgálatra. — A' rebellisekből, esett-el mintegy 30, 's a' többi, elhagyván nagyobb részét fegyvereiknek és zászlóiknak, elszaladt. Mi-közzülünk tsak 2 modenai katona sebessedett-meg. — Carpi városa, mártz. 6-dikán, egy Küldött-seget indított Ó-kir. Msgához. a' modenai Hghez, a' magok' alá-vettetések' bejelentése-végett.

A' lázzadók repülnek Modena-felé vizsgál, és elrontották a' hidat magok után, a' Sechia-n, az alatt míg Geppert Báro, serege' derekával, két oszlopban, Carpin és Miraudolán által, Modenának megyen. — Mártz. 5C és 6-dika között lej-jel, Bentheim Hg. HMH. (hadmarsalhelytartó) által - ment Francolino és Santa Mária Maddalena mellett a' Pó-n, és előnyomult a' Haugwitz regementel, egy-néhány Kompania Vadással és egy lovas szakasszal két oszlopban Ferrára-felé, és 6-odfél órakor végre - hajtotta a' város' elfoglalását. E' vetett véget az ot-tani revolúziós Gouvernementeek, mely-nek Fejei egy részént elfutottak, és az ő' képzeltető-jelei (emblemái) azonnal eltűntek.

Béts, mártz. 13. — E' hónap' 9-dikén ment-be a' ts. k. előgárda Modená-ha, és, tsak-egyedül Novinál talált volt akadájra.

LENGYELORSZÁG

A' berlini Haude-Zeitungban van ez: "Az az esméretes lengyel Osztálj - Gen. Dwernicki, egy ügyes flankirozó (labodázó, gerilla) kiszabadította volna Ra-

domot a' Muszkák' kezéből, és a' Weichsel' bal-partján haszonnal forgolódott. — A' lengyel országglószék megváltoztatta az ország' petsétjét; két-felé oszlott paíson Lengyelországra-nézve a' fejer sást, Lithaunra-nézve pedig a' kardot fogó kezet, veres mezőben, vette-fel. A' felett lebeg a' lengyel korona, ezen beírassal a' felső mezőn: "Lengyelország." Hogy Augustowo-ban a' pölgárok egyenesen kimondották volna a' Muszkáknak: "Mi, nem kergettünk-ki titeket; 's nem vagyunk vétkesek a' lázzadásban: aggassátok-fel a' lázzasztókat.

A' lengyel pártütők ellen foljó viaskodás, közelget a' maga végéhez; a' városi pölgárok, az ellenség' kényyére (discretiojára) kívánnják magokat megadni — a' berlini Zeitung' levelezője szerént.

Krakóba, mártz. 7-dikén ezek a' tudósítások érkeztek Varsóból, 4-dikéről: "Az országgyűlés meghatározta, hogy az országglószék Wjeczbowba, a' krakói Vajdaságban, menjen által. — Semmi kétség nints benne, hogy Diebits Gróf Hadmarsal, a' Weichselen - által - menetelt, Modlin és Plock között fogja megpróbálni. Tsaknem az egész muszka hadsereg árafelé tartott. — A' burkus Staats Zeitung azt mondja, hogy a' lengyel hadsereg' töredékje, nem ereszkedhetik többé út-közetre a' síkon.

A' lengyel-lithai határszélről mártz. 2-dikáról a' berlini Staats-Zeitung után, a' lengyel Fővezérség' változásáról, már most, tudják, hogy Radziwil Hg. és Weiszendorf Gen., kik a' mérséklett Feleket' homlokán állottak, azon értelmet mondották-ki, hogy az utolsó viaskodásnapok után, még a' Lengyelek' katonai betsületeknek is elég-tétettegett, és, azon lehetetlenség mellett, mintha a' muszka hatalomnak tartóson lehetne ellent-állani, tanátsos volna alkudozásba bótsát-

kozni. A' mostani Fővezér, ellenkező vélekedéssel volt, s innen lett az, hogy öt-
tet a' Lengyelek, tekintvén az ő makats
védelmezését Dobre-nél, Fővezérre ki-
kiáltották. Az említett kettő tehát, és
még más 3 Gen. letették Tisztséggeket:
vagy — felfüggesztették azt. A' lengyel
országloszék parantsolatot adott ki, hogy a'
slésiai úton magazinokat állítsanak fel:
melyből azt hozzák ki, hogy a' lengyel
sereg ára vonúlna hátra. — Szembetűnő
minden esetre az a' lengyel büszkeség,
mellyet a' Lengyelek, még a' mostani szor-
ultságokban is kimutatnak, és emlékre
méltó, hogy azzal, még a' Frantziákkal
is szembe állanak. A' legújabb varsói
Kürben e' van: "A' helyett hogy ügy-
hajunkban munkáson segitenének, mű-
lattják magokat a' Frantziák azon szín
alatt, hogy a' Lengyeleknek hasznot tes-
zenek. Bálokat, Concerteket, játék-néze-
seket adnak, és kegyes adományokat gyűj-
tenek, mint koldusoknak szokás. Ilyen
módon gyűlt már össze egynehány ezer
frank. Vajha ők azt valamelyik megégett
frantzia városotskának adnák. Mi, Len-
gyeiek, készek vagyunk mellé ugyanolyan
sammát tölteni.

A' Haude és Spener Zeitungja, mártz.
8-dikán, elbeszélvén, a' maga' burkus mód-
ja szerint, a' két hadakozó Fél között febr.
19-dikétől fogva, 25-dikéig, hozzáért-
ve (inclusive), esett hadi-történeteket,
az utolsó napi kimenetelt így zárja be:
Ezen a' napon, viaskodásra tehetetlenekké
lettek 4 vagy 5 ezer Muszka. Az ellen-
ség' kárát még nem lehet felszámolni —
pedig a' hartzmező a' Muszkák' kezén ma-
radt volna, holt testekkel és sebesekkel
terítve — de, szörnyeteg az, és véghe-
tetlenül (unendlich) több mint a' mi-
énk. Hat-száz Lengyelt ejtettünk fogság-
ba, elvettünk 5 ágyút.

Ugyanazon Zeitungban, mártz. 4. —

A' legújabb tudósítások tegnapelőtről,
Varsóból, és a' tegnapi Zeitungok, azt
mondják, hogy 25-dike-olta, semmi-se
történt a' hartzmezőn. A' muszka had-
sereg, a' mint mondják, külön szakasz-
va, északnyugotra Plocknál (Varsóhoz
15 mérföldre) a' Gen. Hadmarsal alatt;
délre pedig Gora-nál (5 mérföldre Var-
sóhoz) próbál a' Weichselen által-men-
ni. Prága előtt, csak apró lovas csapatok
jelennek-meg. — A' pulawy révet, a' lub-
lini országúton, ismét vissza vette La-
gowski lengyel Obester. Nem állhatta ki
a' Lengyeleket az ottani kis muszka sza-
kasz. Az országútnak Varsótól Zamosc-nak
és Krakónak, ismét szabadok. Az első
városból, jöttek is lakosok Varsóba. A'
buzgóság a' lengyel dolog mellett, mind-
tsak talál még szerentsétlen műszereket.
Ismét érkezett egynehány ezer kaszahor-
dozó Varsóba, és Krakó' hírtokából újj
3500 embert jelentettek-be; azomban,
a' lengyel hadsereg, mind-tsak jobban-
jobban húzalkodik vissza a' Weichselen
által. A' határszálen által vándorló Len-
gyeiek' száma nagyon szaporodik; felső
Slésiában megijjedtek a' tartásától. — Febr.
28-dikán temették-el Zymirski Generált
a' Kapucinusok' templomába. A' pompa,
kétségkívül szívre-ható volt. Ő volt egy
a' legbátrabb és legügyesebb, népei kö-
zött. Egy ágyúgójobbis hordta-el az ő egy-
gyik karját febr. 24-dikén. — A' 4-dik
lengyel gyalog-regementben van egy Ka-
pitány, Borzencki nevű, kit már egy Hét
alatt háromszor hoztak-be Varsóba se-
besen, és mindenkor, ha a' sebjét beköt-
tették, ismét vissza ment az ütközetbe.

Ugyanazon Zeitungnak egy későbbi tük-
kejében, a' lengyel határszárlól, mártz.
5-dikéről, e' van: "Ámbár szoros a' fek-
vésünk, melyben a' hazánk van; még is
találni a' városban Ifjakat, erős, köp-
tözös, makk-egésségűeket, kik, talán a'

puskaporfüst-elleni antipathiából, nappal a' Hivatal' íróasztala-megé rejteznek, 's este, Adjutans sroc-ban 's Tisztköpönyegben kardoson sétálgatnak. Egy tökéletes lais'romb írtuk már mi ezeket az Ürfijatskákat, és mibelyt a' kiszabott idő rájuk-nézve elmúlik, ki fogjuk nyomtatni azoknak neveiket, kik nem mentek a' táborba." — Ezt a' lengyel Hiradó maga írja.

A' muszka gárda-seregből, mely Pétervárról decemberben indult-el, lehetett már látni a' febr. 25-dikei útközetekben, némely regementeket. Bialolenkánál voltak a' vasasok, Grochownál pedig az Uhlánusok. "Jelentik még a' varsói Zeitungok, hogy a' Lengyelek Kazimierz városát is, Pulawytól délnek, a' lublini Palatinatusban, ismét elvették. Pulawyban, az ott állott muszka idragonosokból, fog-ságba estek: 1 Kapitány, 4 Tiszt, 250 Altiszt és közember, 's 90 ló; 15 ember megsebesedett, 35 elesett. A' Muszkák, a' setében, 4 óráig általmaztak magukat egy istállóban.

Varsóban az a' hír is volt, hogy Pul-tusknál is egy tsata volt. De azomban, nem igen akarták azt hinni; mivel' ott nem állhatnak lengyel katonák. — A' Varsóban felállított hadi törvényszék, egy-néhány embert ítelt büntelennek febr. 15-dikén, kiket, mint Spionokat elébe vittek: de kettőt halálra ítelt.

Tsak lengyel nyelven, általában 36 foljóírás van most foljamatban: melyek közzül 29 Lengyelországban magában, 3 Krakóban, 2 Péterváron, 1 Lithau-ban és 1 Vlnában jön-n ki. Van azok közt 11, tudományos; a' többi, egy része politikai, más része pedig elegyes.

Varsóból, mártz. 6-dikáról érkeztek tudósítások Krakóba a' hónap 9-dikén, melyekben ezek voltak: "A' lengyel se-regek, kivéven a' prágai hídvég' őrét, és a' városban hátra-maradt, 5000 embert,

elementek ebből a' városból, és két szakaszban, észak- és dél-felé, azon helyek-felé a' Weichsel' bal partján, a' hol gondolják hogy a' Muszkák ezen a' foljó-vízen által-jönnének, indultak. — Miecelski Öbester, e' hónap' 3-dikán elküldötték mint szóváltót (Parlementair) Diebits Gróf Hadmarsalhoz, hogy, mint né-melleyek állítják, a' fogjok' kitserelését javallaná; vagy, a' mint mások tudni akarják, hogy a' muszka Vezérből kipu-hatolnák (nyomozgatnák, tapogatnák), nem lehetne-e fegyverszünetet kötni; de a' mely javallatot Diebits Gróf vissza-vetett volna.

A' berlini Haude-Zeitung febr. 25-dikén, a' többek közt azt mondja, hogy Krakó és Varsó között, tart meg a' já-ráskelés, legalább az ottani Journálok, vesznek tudósításokat Varsóból, a' 19- és 20-dikai tsatákról; melyek között ugyan világ tsuda hazugságok is vannak, hogy a' Lengyelek, már febr. 20-dikán, 90 á-gyut vettek volna el a' Muszaktól.

E L A D Ó H Á Z

Kološváron az egyik legszebb útszán van egy, sőt ha kívántatik két ház egy-más-mellett, eladó. Ditséretére, legin-kább szolgálhat az, hogy a' szomszédjai jó emberek. Bővebb megvilágosítást adhat a' Hiradó' Kiadója.

o—o

Ő ts. k. Fge. méltóztatott N. M. Gróf Revisnyei Revicky Adam M. kir. Ud. Fő-Cancellarius ÖExcjának Kegyelmesen megengedni, hogy a' Sárdioiai Király Ö-Fgétől nyert, Sz. Moricz' és Lázár' Rendének brillantos nagy keresztjét fogad-hassa és hordozhassa.

Budán, mártz. 10-dikére viradóra megholt Miháldi Splényi József Bárá ÖExja. a' Magyarország' szent koronájának Öröze, 'sat. 88 esztendő's korában.